ЄВРОПА 12.06.2024 | Адрієнн Вольтерсдорф

Рішення камікадзе

Не виключено, що, оголосивши про проведення нових виборів, Макрон підготував ґрунт для обрання вкрай правого уряду

Після виборів до Європарламенту для Франції розпочався новий відлік часу: більше третини французьких виборців проголосували за вкрай праву партію, і президент Емманюель Макрон, чия центристська партія «Відродження» та її союзники зазнали нищівної поразки, набравши всього 14,5 відсотка, негайно розпустив парламент. Менш ніж за годину після закриття виборчих дільниць у неділю Макрон оголосив, що перший тур нових виборів відбудеться 30 червня, а другий – 7 липня. «Підйом націоналістів і демагогів – це небезпека для Франції», – заявив президент у своєму драматичному телевізійному зверненні. Але тепер саме він може відкрити їм двері до влади.

На роздуми про те, чи є президент божевільним, азартним гравцем або геніальним стратегом, часу немає. Адже на боротьбу з хвилею правого екстремізму, для якої демократичні партії розраховували мати час до наступних президентських виборів у 2027 році, тепер залишилося 20 днів. Що б не задумав Макрон, він пропонує французькій демократії піти на ризик без підстраховки. У 1997 році президент Жак Ширак розпустив парламент схожим рішенням камікадзе, і тоді для голліста це обернулося невдачею. Йому довелося жити з соціалістичним урядом під керівництвом Ліонеля Жоспена.

Увечері в день виборів Макрон майже нікого не посвятив у своє рішення. Навіть свого прем'єр-міністра Габріеля Атталя, якого він незадовго до цього відправив у напружену передвиборчу кампанію. Лише в понеділок його міністри і члени парламенту пройшли суворий інструктаж.

Ідея Макрона про коаліцію між «Відродженням» і «Республіканцями» для

Конституція дозволяє президенту Франції змістити прем'єр-міністра і його уряд різними способами. Це зробить Макрона єдиним борцем із правими екстремістами, які впевнені у своїй перемозі. Генерал, який

зміцнення своїх лав провалилася вже в понеділок

знищує армії зла. «Але в реальному житті все не так», – прокоментував ситуацію один із прихильників «Республіканців». Останніми тижнями Макрон неодноразово виявляв до них прихильність. Його ідея коаліції з «Республіканцями» провалилася вже в понеділок після виборів. Ультраконсервативні республіканці просто не хочуть з ним працювати.

Макрон також може помилятися щодо французьких лівих. Його вчинки в неділю ввечері мали побічний ефект – можливо, невипадковий – зіпсувати свято соціалістам. Їхній кандидат Рафаель Глюксманн показав дуже гарний результат – 14,2 відсотка, що вивело досі неудачливих соціалістів на третє місце після «Національного об'єднання» та «Відродження». Поки Глюксманн у ніч виборів упевнено виступав проти нової співпраці з лівопопулістською «Нескореною Францією», Макрон своєю заявою перетасував карти.

Макрон вважав, що розколоті ліві не зможуть порушити його плани. Однак і тут не все пішло за планом. Низка сюрпризів, за якими Париж із неділі спостерігав із широко розплющеними очима і натягнутими нервами, продовжилася в понеділок. Пізно ввечері представники всіх лівих партій – соціалістів, «Нескореної Франції», комуністів, зелених і деяких інших – оголосили про створення front populaire, «Народного фронту». Це означає, що вони мають намір висувати по одному кандидату в кожному виборчому окрузі.

Після кількох місяців нещадної боротьби і взаємних образ дати волю розуму було непросто. Термін «народний фронт», який парламентарій від «Нескореної Франції» Франсуа Руффін використовував у соціальних мережах у ніч виборів, закликаючи до створення лівого альянсу, став у пригоді. Сталося диво: схоже, за кілька годин вдалося подолати ідеологічні розбіжності та руїни невдалого попередника, NUPES, і домовитися про новий старт.

Маріон Марешаль тепер виступає з ефективним закликом до союзу між двома ультраправими партіями

Час летить, політичні карти перетасовуються протягом кількох годин. Камери пильно стежать за автомобілями провідних політиків та осіб, які ухвалюють рішення. Зокрема й за Маріон Марешаль, яка нанесла візит своїй тітці, Марін Ле Пен. Племінниця – нещодавно обрана євродепутатка від ультраправої антиєвропейської партії «Реконкіста», і нині вона ефективно

виступає за союз двох ультраправих партій, а також закликає правих популістів із «Республіканців».

Згідно з виборчою системою у Франції, до другого туру виходять два найуспішніших кандидати від кожного округу. Судячи з результатів недільних європейських виборів, «Національному об'єднанню» – і тим паче об'єднаним ультраправим – напевно вдасться вийти до другого туру майже в кожному виборчому окрузі. Єдиний спосіб протистояти цьому – альянс лівих партій або, ще краще, союз демократичних партій, які об'єднаються в неодноразово згадуваний «республіканський фронт». Хоча динаміка в більш ніж 570 виборчих округах Франції різноманітна і може піднести багато сюрпризів. Не виключено, що всього за кілька днів після святкування 80-ї річниці висадки в Нормандії та успішної боротьби проти фашизму Макрон підготував ґрунт для обрання вкрай правого уряду.

Адрієнн Вольтерсдорф
Париж

Адрієнн Вольтерсдорф (Adrienne Woltersdorf) очолює офіс Фонду ім. Фрідріха Еберта в Парижі. Раніше вона очолювала відділ комунікацій Фонду та Офіс регіонального співробітництва Фонду в Азії, що базується в Сінгапурі, а також офіс Фонду в Афганістані. До цього протягом восьми років вона робила репортажі з Вашингтона та Берліна для *taz (die tageszeitung)* і керувала китайською програмою Deutsche Welle.